

TARKISTUSLISTA NIILLE, JOTKA OPETTAVAT SUOLIHUUHTELUA AIKUISILLE

Navina-suolihuuhtelujärjestelmän käyttäjille

Johdanto

Vaikka suolihuuhtelu on vakiintunut hoitomuoto, olemme havainneet, että suolihuuhtelun käyttöönotto herättää edelleen kysymyksiä ja epävarmuutta. Haluamme lisätä tietoisuutta ja levittää tietoa suolihuuhtelusta, jotta suolihuuhtelusta hyötyvät saisivat useammin mahdollisuuden kokeilla sitä. Joillekin suolihuuhtelu voi olla ratkaisu parempaan suolen toimintaan.

Tätä asiakirjaa tulee käyttää vain oppaana. Haluamme jakaa osaamisemme, jonka olemme saaneet kliinisestä käytöstä, asiantuntijaryhmistä sekä suolihuuhtelua koskevasta kirjallisuudesta.

Taustaa

Ulostiekkontinenssi ja krooninen ummetus ovat yleisiä vaivoja, joilla on haitallinen vaikutus ihmisen hyvinvointiin.

Suolihuuhtelulla pyritään lievittämään oireita ja palauttamaan suolen toiminnan hallinta.¹ Suolihuuhtelun pitkäaikaistuloksia koskevat tutkimukset osoittivat, että n. 60% potilaista jatkaa hoitoa pitkäaikais-seurannassa.

Onnistumisprosentti vaihteli seuraavasti eri oireista kärsivien potilasryhmien välillä²:

- ummetus 45%
- ulosteikkontinenssi 47%
- sekalaiset oireet 59%.

Kun suolihuuhtelua verrattiin perinteiseen hoitoon, suolihuuhtelua käyttäneillä potilailla oli³

- vähemmän ummetusvaivoja
- vähemmän ulosteikkontinenssia
- parempi elämänlaatu oireiden kannalta
- kulunut vähemmän aikaa suolen toimitukseen.

Kun suolihuuhtelu on otettu käyttöön, käyttäjä voi itse päättää, missä ja milloin tyhjentää suolen.

Suolihuuhtelua kokeillaan yleensä vain silloin, kun muut suolen toimitamisen perinteiset hoidot eivät ole toimineet.

Navina-suolihuuhtelujärjestelmä on käyttäjäystävällinen ratkaisu korkean volyymin suolihuuhteluun, jossa vettä johdetaan paksusuoleen rektaalikatetrin tai kartion avulla, mikä stimuloi suolen liikkeitä ulosteiden poistamiseksi suolesta.

Ennen suolihuuhtelun esittelyä ja opettamista on tärkeää ymmärtää

- suolen anatomia ja fysiologia
- suolihuuhtelun tarkoitus ja toimintaperiaate
- käyttöaiheet
- suolihuuhtelun vasta-aiheet ja varotoimet

Potilaan ja hoitomuodon valinta

Ulosteinkontinenssia ja kroonista ummetusta saattavat aiheuttaa muun muassa seuraavat sairaudet ja vammat:

- **neurogeeninen suolen toimintahäiriö (NBD)**, esimerkiksi selkäydinvamma, selkärankahalkio, multippeliskleroosi ja Parkinsonin tauti
- **suolen toiminnalliset häiriöt**, esim. ummetus ja ulosteinkontinenssi
- **lantionpohjan lihasten toimintahäiriöt**, esim. synnytyksen jälkeen
- **leikkauksen jälkeiset tilat**, esim. LARS (Low anterior resection syndrome)

Suolihuuhteluhoidon aloittaminen tehdään ensisijaisesti yksilöllisiin edellytyksiin perustuvan kliinisen arvion pohjalta. Potilasvalinta, valvottu käytännön harjoittelu ja seuranta ovat tärkeitä tekijöitä hyvien kliinisten tulosten ja suolihuuhtelun pitkäaikaisen käytön kannalta⁴.

Lääkärin vastuulla on suorittaa arviointi ja varmistaa, että potilas täyttää suolihuuhtelun käytön ehdot eikä vasta-aiheita ole.

Lisäksi lääkärin vastuulla on suorittaa kliinisen ja paikallisen

käytännön mukaiset esiarvioinnit.

Lääkkeet suolihuuhtelun alkaessa

Jos potilas käyttää suolen toimintaa sääteleviä lääkkeitä suolihuuhtelun alkaessa :

- Jatka suolen toimintaa säätelevien lääkkeiden käyttöä, kunnes suolihuuhtelu toimii hyvin.
- Kun hoito/rutiini on vakiintunut, olisi arvioitava, olisiko laksatiiveja vähennettävä seurannan aikana⁵.

Ulostetta kiinteyttävät lääkkeet esim. loperamidi:

- Jatka tarvittaessa ulostetta kiinteyttävien lääkkeiden käyttöä.
- Kun hoito/rutiini on vakiintunut, olisi arvioitava, onko ulosteen kiinteyttävien lääkkeiden vähentäminen tarpeen .

Jos potilaalla on krooninen ummetus, voi suositella microlax tai klyx -peräruiskeen käyttöä sen varmistamiseksi, että peräsuoli on tyhjä ensimmäisellä huuhtelukerralla.

Tarkistuslista

- Tarkista, ettei suolihuuhtelun käytölle ei ole vasta-aiheita.

ÄLÄ käytä Navina-suolihuuhtelujärjestelmää, jos on olemassa yksi tai useita seuraavista vasta-aiheista:

- peräaukon tai paksu- ja peräsuolen ahtauma
- aktiivinen tulehduksellinen suolistotauti
- akuutti divertikuliitti
- paksu- ja peräsuolen syöpä
- iskeeminen koliitti
- aiempi peräaukon tai paksu- ja peräsuolen leikkaus alle 3 kuukautta sitten
- aiempi täyhystyksessä tehty polyypinpoistoleikkaus alle 4 viikkoa sitten.
- raskaana oleville naisille

Koska luettelo ei välttämättä ole tyhjentävä, myös yksilölliset tekijät on aina otettava huomioon.

- Kerro suolen anatomiasta ja toiminnasta.
- Kerro hoidosta ja sen toimintaperiaatteesta.
- Selitä suolihuuhtelun yksilölliset hyödyt.
- Keskustele odotuksista ja aseta realistinen tavoite yhdessä potilaan kanssa: Anna hyvän sitoutumisen saavuttamiselle 4–12 viikkoa aikaa
- Tarvittaessa pyydä potilasta täyttämään neurogeenisen suolen toimintahäiriön arviointi.

Opettaminen

Jos vain mahdollista, potilas pyritään opettamaan tekemään huuhtelu itsenäisesti.

Esitlee tuotetta ja selitä, miksi juuri se on valittu:

- Navina Smart / Navina Classic
- rektaalikatetri tai kartio

Jos käytetään rektaalikatetria, selitä ballongin tarkoitus eli se, että se pitää katetrin paikallaan ja toimii tiivisteenä, joka estää veden vuotamisen.

Näytä Wellspectin opastusvideot ja anna kirjallista tietoa hoidosta ja tuotteesta

Esitlee tuotetta – käyttöohjeita on aina noudatettava

- Tuotteen kokoaminen
- Vesisäiliön käyttö
 - kädenlämpöistä vettä, 36–38 °C
 - täyttö vesisäiliön ylempään merkkiin asti
- Rektaalikatetrin/kartion hydrofilisen pinnan aktivoiminen
- Katetrin asettaminen ja ballongin ilmalla täyttäminen

Ballongin koko on hyvin yksilöllinen

*Jos käytössä on **Navina Smart**, saatetaan hyvinkin aloittaa koosta 2 (40,5 ±5 mm) tai 3 (49 ±5 mm).*

*Jos käytössä on **Navina Classic**, kannattaa aloittaa kahdella pumppauksella.*

Huomio: Kun käytössä on Navina Classic -järjestelmä, tällöin maksimimäärä on viisi pumppausta käyttäessä Navina Regular -katetria ja kaksi pumppausta käyttäessä Navina Small -katetria. Kun käytössä on Navina Smart -järjestelmä, tällöin maksimi on viisi pumppausta käyttäessä Navina Regular -katetria ja kolme pumppausta käyttäessä Navina Small -katetria.

- Veden johtaminen

Johdettava vesimäärä on hyvin yksilöllinen, ja sen tulisi aina olla terveyden-huollon ammattilaisen suosittelema. Yleensä kuitenkin aloitusmäärä on 300–700 ml.

Navina Smart: Kannattaa aloittaa hitaalla nopeudella. Johdetun veden määrää ja nopeutta voi seurata Navina Smart -ohjausyksikön näytöltä.

Veden virtaus pysähtyy aina, kun painike vapautetaan, joten käyttäjä voi hallita toimenpiteen etenemistä.

Navina Classic: Pumppausnopeus ja pumppauksen voimakkuus vaikuttaa nopeuteen, jolla vettä johdetaan.

Johdetun veden määrän voi tarkistaa vesisäiliön asteikosta.

Näytä, kuinka ballonki tyhjenetään

Katetria ei saa poistaa ennen kuin ballonki on tyhjentynyt täysin.

- Tyhjennys. Tyhjenemisaika on yksilöllinen ja voi vaihdella päivästä toiseen.
- Neuvo suolihuuhtelun tiheydestä
 - Ohjeista suorittamaan huuhtelu aluksi päivittäin 10–14 päivää ja harventamaan sitten mahdollisuuksien mukaan tehtäväksi joka toinen päivä.⁴
- Kerro Wellspectin tukiohjelmasta
 - Tarjoaa henkilökohtaisen yhteyshenkilön
 - Tukea ja neuvoja tarvittaessa
- Kannusta potilasta käyttämään ulostamispäiväkirjaa tai Navina Smart -sovellusta
 - Helpottaa edistymisen seuraamista ja auttaa tunnistamaan optimaalisen suorituksen ja tuloksen
- Jos Navina Smart on käytössä, kerro Navina Smart -sovelluksesta
 - Tarvittaessa lataa Navina Smart -sovellus
- Kerro hoitotarvikejakeluprosessista ja uusien tarvikkeiden tilaamisesta
- Kirjaa hoidon aloittaminen potilasasiakirjoihin paikallisen käytännön mukaisesti
- Matkalla: käytä vesijohtovettä, jos se on juomakelpoista, muuten käytä pulloitettua vettä

Seuranta ja sitoutuminen

Vinkkejä

Jos mahdollista, on suositeltavaa, että huuhtelu suoritetaan 20–30 minuuttia syömisen jälkeen, jotta gastrokolinen vaste saadaan hyödynnettyä.

- Jos suoli ei ala tyhjentyä itsestään, voi kokeilla rentoutumista. Joillakin potilailla, kuten niillä, joilla on neurogeeninen suolen toimintahäiriö, voi olla tarpeen käyttää vatsahierontaa, lisätä vatsaan kohdistuvaa painetta (nojaamalla taaksepäin, eteenpäin tai sivulle) ja peräsuolen stimulaatiota sormella suolen tyhjenemisrefleksin aikaansaamiseksi.
- Varmista, että potilas istuu mukavassa asennossa WC-istuimella. Käytä jakkaraa, jos jalat eivät yletä maahan, jotta lantionpohja voi rentoutua.

Seurantaä pidetään välttämättömänä parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamisen ja pitkäaikaisen suolihuuhteluun sitoutumisen kannalta.⁴

Seurannan tavoitteena on tunnistaa optimaalinen huuhtelusta suoriutuminen ja lopputulos. Jos potilas kertoo erityisistä ongelmista tai oireista tai jos teho on riittämätön, voit antaa lisäohjeita ja säätää hoidon potilaalle sopivammaksi.

Ehdotus seurantakäyntien tiheydeksi⁵:

- puhelimitse 1–2 viikon kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta
- puhelimitse 4 viikon kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta
- puhelimitse 6–8 viikon kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta
- puhelimitse (tai vastaanotolla) 3 kuukauden kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta.

Suosittlemme kysymään seurantapuheluiden aikana seuraavia asioita:

- Yleinen mielipide.
- Mahdolliset positiiviset tai negatiiviset muutokset viime kerran jälkeen.
- Mahdolliset vuodot/ummetus.
- Mahdolliset lääkityksen muutokset viime kerrasta.
- Ulostamispäiväkirjan seuranta, esim. Navina Smart -sovelluksella.
- Jos ennen hoidon aloittamista käytettiin neurogeenisen suolen toimintahäiriön pisteitä, pyydä potilasta tekemään arviointi uudelleen. Onko muutoksia?
- Hoitotarvikejakelun toimivuuden varmistaminen. Onko potilaalla tarpeeksi Navina-tarvikkeita?

Jos potilas on tyytyväinen, jatka samaan tapaan. Jos seuraavassa kohdassa kuvattuja ongelmia tai oireita ilmenee, noudata kyseisten ongelmien tai oireiden suosituksia.

Mahdollisia ongelmia⁴

Verenvuoto

- Pientä verenvuotoa on odotettavissa, mutta runsaampi tai säännöllisempi verenvuoto vaatii lisätutkimuksia
- Kivulias tai kivuton verenvuoto saattaa viitata suolen puhkeamiseen*, jota tulee pitää lääketieteellisenä hätätilanteena

Kipu

- Jos vettä johdettaessa tuntuu kouristuksia, epämukavuutta tai kipua, keskeytä se ja jatka hitaammin, kun epämukava tunne on mennyt ohi
- Varmista, että vesi on riittävän lämmintä, noin 36–38 °C
- Pienennä ballongin kokoa
- Jos kipu on vaikeaa/jatkuvaa, lopeta huuhtelu – suoli mahdollisesti puhjennut* – mahdollinen lääketieteellinen hätätilanne

Vedenvuotoa katetrin/kartion ympäriltä

- Varmista, että katetri/kartio on asetettu kunnolla paikalleen
- Varmista, että veden lämpötila on 36–38 °C
- Suurena ballongin kokoa
- Johda vettä aluksi hitaammin ja lisää nopeutta asteittain
- Tarkista, että peräsuoli ei ole täynnä ulostetta

Huuhteluneste ei tule ulos

- Tarkista laite
- Toista huuhtelu
- Varmista, että potilas on riittävästi nesteytetty
- Arvioi, onko uloste kovaa ja vaikeasti poistettavaa ja hoida tarvittaessa

Ulostetta ei poistu suolihuuhtelun jälkeen

- Toista huuhtelu tai jaa se kahteen peräkkäiseen jaksoon, joiden välissä on 10–15 minuuttia ja joista molemmissa käytetään puolet huuhtelunesteestä
- Jos potilaalla on suolen tukkiva/vakava ummetus, mieta laksatiivien lisäämistä/aloittamista
- Tarkista, onko ummetusta, ja hoida vastaavasti
- Varmista, että potilas on hyvin nesteytetty
- Ulostetta ei välttämättä ole, jos edellinen huuhtelu onnistui hyvin. Jos näin käy säännöllisesti, huuhtelun tiheyden harventamista tulee harkita
- Jos ulostetta ei tule useaan päivään, mahdollinen ummetus/pakkautuminen tulee arvioida ja hoitaa vastaavasti

Ulostetinkontinenssi huuhteluiden välillä

**Suolen puhkeaminen on hyvin harvinaisen, vain yhdessä 500 000:sta huuhtelusta ilmenevä mutta erittäin vakava suolihuuhteluun liittyvä komplikaatio*

- Suurena vesimäärää vähän kerrallaan (100 ml), kunnes tyhjennys on riittävä eikä ulosteinkontinenssia synny
- Jaa huuhtelu kahteen peräkkäiseen jaksoon, joiden välissä on 10–15 minuuttia ja joista molemmissa käytetään puolet huuhtelunesteestä
- Lisää suolihuuhtelun tiheyttä
- Ulostetta kiinteyttävien lääkkeiden käyttö, kunnes hoito on vaikuttanut täysin

Vedenvuotoa huuhteluiden välillä

- Varmista, että potilas odottaa WC-istuimella riittävän kauan suolihuuhtelun jälkeen
- Vähennä tai pienennä johdetun veden määrää
- Jaa huuhtelu kahteen peräkkäiseen jaksoon, joiden välissä on 10–15 minuuttia ja joista molemmissa käytetään puolet huuhtelunesteestä

Lisätietoja

- Käyttöohjeet
- Wellspect.fi

Skannaa QR-koodit:

**Navina Classic
opastusvideo**

**"Mikä
suolihuuhtelu on"
Video**

**Navina Smart
opastusvideo**

Käyttöohjeet

NAVINA-SUOLIHUUHTELUJÄRJESTELMÄ

Navina-suolihuuhtelujärjestelmä on innovatiivinen ja tehokas suolihuuhtelujärjestelmä, joka auttaa hallitsemaan suolen toimintaa ja luomaan hyvän suolentoimitus rutiinin.

Navina-suolihuuhtelujärjestelmään kuuluu elektroninen ohjausyksikkö (Navina Smart) ja manuaalinen ohjausyksikkö (Navina Classic). Siihen kuuluu myös letkusetti, vesisäiliö ja rektaalikatetrit kahdessa eri mallissa ja koossa. Olipa käyttäjän mieltymys mikä tahansa, löytyy sopiva ratkaisu.

- ✓ Helppokäyttöiset ohjausyksiköt.
- ✓ Käyttäjätavallinen ja vakaa vesisäiliö.
- ✓ Letkut, jotka on helppo irrottaa, puhdistaa ja säilyttää.
- ✓ Kaikki osat ovat vaihdettavissa keskenään ja niitä voidaan käyttää molemmissa laitteissa (Smart ja Classic).

Viitteet

1. Emmanuel et al, 2016; PLoS One. 2016 Aug 24;11(8)
2. Christensen and Krogh. Scand J Gastroenterol. 2010. 45: p. 517-527
3. Christensen et al. Gastroenterology. 2006. 131(3): p. 738-747
4. Emmanuel et al. Spinal Cord. 2013. 51(10): p. 732-738
5. Emmanuel et al. Gastrointestinal Nursing. 2019. 17(7): p. 24-30

Me Wellspectillä kehitämme innovatiivisia kontinenssihoitoratkaisuja, jotka parantavat suolen ja virtsarakon toimintahäiriöistä kärsivien elämänlaatua. Sen lisäksi, että tuotteemme edistävät käyttäjiensä terveyttä ja hyvinvointia, ne myös vahvistavat heidän itseluottamustaan ja riippumattomuuttaan. LoFric®- ja Navina™-tuotemerkkiemme ansiosta olemme olleet alan johtava valmistaja jo yli 40 vuoden ajan. Pyrimme aina minimoimaan tuotteidemme ympäristövaikutukset, ja intohimoisena tavoitteenamme on saavuttaa ilmastoneutraalius. Työskentelemme yhdessä tuotteidemme käyttäjien ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa parantaaksemme hoitotuloksia kestävällä tavalla, nyt ja tulevaisuudessa.

Wellspect. A Real Difference.

Lisätietoja tuotteistamme ja palveluistamme saat verkkosivustolta Wellspect.fi.

Osallistu keskusteluun LinkedInissä, X:ssä, Facebookissa ja Instagramissa.

wellspect.fi

Wellspect Oy, Miestentie 9 C, 02150 Espoo. Puh. 09 867 6160.

Navina-suolihuuhtelujärjestelmä

Käyttötarkoitus

Navina-suolihuuhtelujärjestelmä on tarkoitettu suolihuuhteluun, jossa vettä johdetaan rektaalikatetrin avulla paksusuolen alaosaan.

Käyttöaiheet

Navina-suolihuuhtelujärjestelmä on kehitetty auttamaan ulosteinkontinenssista, kroonisesta ummetuksesta ja/tai aikaa vievistä suolen toimittamisista kärsiviä aikuisia ja yli 3-vuotiaita lapsia. Johtamalla vettä paksusuolen alaosaan peristaltiset lihakset voidaan aktivoida, jolloin ne alkavat tyhjentää paksu- ja peräsuolta.

Vasta-aiheet

ÄLÄ käytä Navina-suolihuuhtelujärjestelmää, jos sinulla on yksi tai useita seuraavista vasta-aiheista:

- peräaukon tai paksu- ja peräsuolen ahtauma
- aktiivinen tulehduksellinen suolistotauti
- akuutti divertikuliitti
- paksu- ja peräsuolen syöpä
- iskeeminen koliitti
- aiempi peräaukon tai paksu- ja peräsuolen leikkaus alle 3 kuukautta sitten
- aiempi tähytyksessä tehty polyypinpoistoleikkaus alle 4 viikkoa sitten
- olet raskaana

Koska luettelo ei välttämättä ole tyhjentävä, terveydenhuollon ammattilaiset ottavat aina huomioon myös yksilölliset tekijät. Lue käyttöohje ennen käyttöä.

Valmistaja:
Wellspect HealthCare,
Aminogatan 1, Box 14,
431 21 Möndal, Sverige.
Tel: 031 376 40 00.
www.wellspect.com

